

DAN AŠURE

Svemogućí Allah je, iz svoje neizmjerne milosti prema svojim robovima, puteve dobra učinio lahkim i za malo truda im obećao veliku nagradu, kako bi nadoknadili propušteno i kako bi grijehе zamijenili dobrim djelima. U određenim danima se, za ista djela, dobija mnogo veća nagrada nego u drugim danima. Nazovimo to "Sezonom dobra". Jedna od njih je i Dan ašure, deseti muharrem, kojeg muslimani obilježavaju na različite načine: postom, što je, vidjet ćemo utemeljeno, šijskim samobičevanjem, što je nakaradno, spremanjem jela zvanog Ašura, o čemu ne nalazimo traga u životu prvih muslimana. Dan ašure ima svoj značaj, historijat i propise, on je jedno od znamenja dini-islama, a Allah, dž.š., kaže: *"Pa ko poštiva Allahove propise – to je znak čestita srca."*¹

1. Definicija Ašure:

Imam El-Kurtubi kaže: "Riječ 'ašura' je promjenjeni oblik od arapske riječi 'aširetun' što znači "deseti", zbog veličanja i značaja ovog dana."²

O onome što se spominje³ kako je Allah, dž.š., u tom danu odlikovao deset poslanika sa deset kerameta ili kako je u tom danu dat deseti keramet ovom ummetu, o tome ne nalazimo nijedan vjerodostojan dokaz.

2. Značaj Allahovog mjeseca muharrema:

Uzvišeni Allah kaže: *"Broj mjeseci u Allaha je dvanaest, prema Allahovoj Knjizi, od dana kada je nebesa i Zemlju stvorio, a četiri su sveta; to je prava vjera. U njima ne grijешite!"*⁴

Poslanik, s.a.v.s., je, nakon ramazana, mjesec muharrem preporučio najboljim za post. Od Ebu Hurejre, r.a., se prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: *"Najbolji post, poslije onog u mjesecu ramazanu, jeste post u mjesecu koga vi nazivate muharrem, a najbolji namaz, poslije farz-namaza, jeste noćni namaz."*⁵

Ibnu Redžeb u svom "Letaiful Me'arifu bilježi od Osman el-Hindija da su prvi muslimani: "Veličali tri desetine: zadnjih deset dana ramazana, prvih deset dana mjeseca zul-hidždžeta i prvih deset dana muharrema.

Samim tim što se ovaj mjesec, muharrem, naziva *"Allahov mjesec muharrem"* upućuje na njegov značaj, zna li se da se samo uz najuzvišenija stvorenja dodaje atribut "Allahov", kao: "bejtullah" – Allahova kuća, "nakatullah" – Allahova deva, "Halilullah" i sl.

3. Historijat Dana ašure:

Ašura je bila poznata i predislamskim arapima koji su postili taj dan o čemu svjedoči predaja Aiše, r.a. Moguće je da su Kurejšije post toga dana naslijedile od naroda koji su slijedili ranije poslanike, možda još od vremena Ibrahimovog šerijata. Pouzdano se zna da je Poslanik, s.a.v.s., postio ovaj dan u Mekki, prije nego je učinio hidžru u Medinu. Prenosi se od Ibnu Abbasa da je Allahov poslanik, s.a.v.s., zatekao medinske židove kako poste ovaj dan. Upitao ih je: *"Šta je ovo?" Ovo je poseban dan, rekoše, u njemu je Allah spasio Benu Israil od njihovog neprijatelja te ga je Musa zbog toga postio. Reče im: "Ja sam preči Musau od vas!" Pa je postio taj dan i naredio je drugima da ga poste.*⁶ Iz hadisa je jasno kako je Poslanik

---

¹ . Sura El-Hadždž, ajet 32.

² . Fethul bari: 4/254.

³ . El-Menavi u svome Fejdu: 4/299.

⁴ . Sura Et-Tevba, ajet 36.

⁵ . Muslim, hadis 1125.

⁶ . Buhari, hadis 1865.

naredio da se posti ovaj dan kako bi se muslimani razlikovali od židova jer su oni taj dan praznikovali, a praznikom se ne posti.

4. Šta je činio Poslanik, s.a.v.s., na Dan Ašure?

Poslanik bi ovaj dan proveo u ibadtu posta. Prenosi se od Aiše, r.a., da je rekla: *"Kurejšije su za vrijeme džahilijjeta postili Dan ašure, i Poslanik je tataj dan postio. Nakon što je učinio hidžru u Medinu opet je postio taj dan i naredio je drugima da ga poste. Kada je propisan post ramazana, rekao je: "Ko hoće da ga posti neka to idalje čini, a ko neće neka ga ostavi."*⁷

5. Tretman posta na Dan ašure:

Obzirom da je post mjeseca ramazana propisan druge godine po hidžri, a da su muslimani postili dan Ašure prije toga u Mekki, sam hukm ovog posta moramo posmatrati kroz to vrijeme:

a) Prije nego je propisan ramazanski post:

Ulema po ovom pitanju nije jednoglasna. Jedni smatraju da je tada post bio važib – stroga obaveza muslimana. Ovo je mišljenje Ebu Hanife, rivajet od Šafije i rivajet od Ahmeda. Dokaz im je spomenuti hadis Aiše, r.a., u kojem stoji: *" Ko hoće da ga posti neka to idalje čini, a ko neće neka ga ostavi."* Drugi smatraju da je post tada bio mustehab – pohvalan. Ovo je poznatije mišljenje Šafije, a dokaz mu je hadis koga prenosi Muavija: *"Ovo je Dan ašure, Allah vam nije strogo propisao njegov post, a ja ga postim, pa ko hoće neka ga posti, a ko neće neka ga ne posti."*⁸

b) Nakon što je propisan ramazanski post

Imam Nevevi prenosi idžma – jednoglasno mišljenje uleme kako je post ovoga dana sunnet, a ne vadžib.⁹

6. U čemu je hikmet – mudrost ovog posta:

Dan ašure je dan u kojem je Allah spasio Musa'a, a.s., i njegov narod od zuluma faraona. Musa ga je, u znak zahvalnosti, postio. Naš poslanik ga je postio i rekao: *"Mi smo preči Musau od vas."*¹⁰ Ovim postom svjedočimo da je Allahova vjera jedna i da u islamu nema sebičnosti i njime se pokazuje kako je islam uputa cijelom čovječanstvu.

7. Da li je dovoljno postiti samo deseti dan:

Onaj ko bi postio samo deseti dan muharrema je ispunio sunnet posta toga dana i u tome nema mekruha - pokuđenosti. Ovo je mišljenje Ibnu Abbasa, Ebu Hanife i Ibnu Tejmije. Ko bi postio dan prije ili dan nakon toga dana – takav post je još bolji, i sve što se više dana posti u ovom mjesecu muharremu sve je veća i nagrada. Što se tiče hadisa: *"Postite Dan ašure, a razlikujte se od židova time što ćete postiti dan prije i dan poslije njega"* – Albani ovaj hadis smatra slabim.¹¹

8. Ašura između nemara i pretjerivanja

Islam je vjera jasna. Njegovi propisi su jasni i o njemu se treba govoriti sa dokazom. Dan ašure je dobrim djelom zastupljen u muslimanskim masama, ali njegovo obilježavanje mora biti u skladu sa Kur'anom i Sunnetom. Danas muslimani obilježavaju ovaj dan na sljedeći način:

⁷ . Muslim, hadis br. 112.

⁸ . Buhari, hadis br. 2003.

⁹ . Šerhu Sahihi Muslim, 8/4.

¹⁰ . Muslim, hadis 1130.

¹¹ . Daiful džami'is-sagir, 3506.

- Istog datuma, desetog muharrema, je u Iraku, na Kerbeli, ubijen Poslanikov unuk Husejn, r.a. Šiti su, valjda prije svega da se i po tome razlikuju od sunnija, izabrali da se na taj dan sjećaju ovog teškog događaja, potpuno zanemarujući Poslanikovu praksu, čineći po ulicama djela krvavog samobičevanja zbog čega nas je tada stid što takva djela čine oni koji za sebe kažu da su muslimani.

- Jedni opet ovaj dan spravljaju jelo zvano Ašura i i tvde kako imaju čak i recepte pomješanog jela koje je, navodno, jeo Nuh, a.s., na lađi.

Iz navedenog se jasno vidi kako pojedine muslimanske grupacije nastoje ovaj mubarek dan zloupotrebiti za godišnju smotru i novačenje svojih istomišljenika.

- Postoje i muslimani koji se krajnje nemarno odnose prema ovom danu i ne znajući, ili tačnije rečeno, ne žele da znaju za njega.

- Put muslimana mora biti Put sredine. Zato on ne doživljava Dan ašure poput onih koji su u krajnjem gafletu, niti kao oni koji pretjeruju i u vjeru unose ono o čemu Allah nije nikakav dokaz objavio.

Pred nama je još jedna prilika da činjenjem ibadeta posta dobrim djelom pobrišemo loše. Oživimo u našim kućama jedno od znamenja ove Vjere čiste, Dan Ašure o čijoj vrijednosti Poslanik islama kaže: *"Post na Dan Ašure je oprost za male grijehе učinjene tokom godine, a post na Dan Arefata je oprost za male grijehе učinjene tokom dvije godine."*¹²

Senad Ćeman

---

¹² . Avnul Me'abud, 4/78-79.